

Ось із градом і дощ зливають
І заціпила стужа,
І в безсиллю своєму душа
Подасть ся недужа.

Та ось стихло, лиш води джурчать,
Мов хтось хлипає з жалю;
З теплим леготом запах потят
З теребінт і мігдалю.

І в тім леготі теплім буза
Тасминчая мова,
І відчув її серцем Мойсей:
Се говорить Єгова.

»Одурив вас Єгова? А ти-ж
Був зі мною на згоді?
І контракт підписав і запив
Могорич при народі?

»Бачив пляни мої і читав
В моїх книзі судьбовій?
Бачив кінці і знаєш, що я
Не устояв ся в слові?

»Маловіре, ти не почавсь
В материнській утробі,
А я кожний твій віддих рахив,
Кожний волос на тобі.

»Ще не йшов Авраам з землі Ур
На гарранські рівнини,
А я знав всіх потомків його
До останньої днини.

»Вбогий край ваш, вузький і тісний
І багатством не блиска?
А забув, що тісна і вузка
І найбільших голиска?

»Прийде час, з неї виведу вас
На підбій та труд,
Так як мати дитину в свій час
Відлучає від груди,

»Тут на полі скупім і худім,
Наче терен на ріни,
Виростає цїпкі і тверді
Для великої зміни.

»О, я знаю ту вашу цїпку,
Ненаситную вдачу!
Ви-б на житній землі розпознались
На подобу бодячу.

»Ви-б і тілом і духом своїм
Присмоктались до скіби,
І зловив би вас Маммон у сак,
Як товстючії риби.

»Та-ж в Єгипті ви гнулись в ярмі,
Наїдавши ся ласо...
Відрігать ся вам буде по вік
Те єгипетське мясо.

»І зірвавши ся з сеї землі
Та розбивши всі карби,
Та зливають до моря зливають

»Та зарік я положу твердий
На всі ваші здобутки,
Мов гадюка на скарбі дам вам
З них турботи і смутки.

»Хто здобуде всі скарби землі
І над все їх полюбить,
Той і сам стане їхнім рабом,
Скарби духа загубить.

»Своїх скарбів невольник і пан,
За ціну сліз і крови,
Щоб збільшити їх, мусять він сам
Руйнувати їх основи.

»І як п'явка, що кров чужу ссе, —
Йому лік, сама гине,
Так і вас золотий океан
На мілізні покине.

»В золотім океані вас все
Буде спрага томити,
І не зможе вас хліб золотий
Ані раз накормити.

»І будете ви свідки мені
З краю світа до краю,
Що лиш духа кормильців з усіх
Я собі вибираю.

»Хто вас хлібом накормить, той враз
З хлібом піде до гною;
Та хто духа накормить у вас,
Той зіллеть ся зо мною.

»Ось де ваш обітований край,
Безграничний блистатий,
І до нього ти людям моїм
Був проводир незрячий.

»Ось де вам вітчизна осяйна,
З всіх найкрасна частина!
Лиш дрібенький задаток її
Вам отся Палестина.

»Се лиш спомин вам буде, лиш сон,
Невгасаюча туга,
Щоб шукаючи її став мій люд
Паном земного круга.

»А що ти усумнився на момент
Що до волі моєї,
То побачивши сю вітчизну,
Сам не вступив до неї.

»Тут і кости зотліють твої
На вірець і для страху
Всім, що рвуть ся весь бік до мети,
І вмирають на шляху!»

XX.

Ходять туга по голій горі,
Мов туман по пустині;
Сіє думи й бажання свої
По широкій країні.

Силіє цвіти й листки, що давно
Вже віяли й пожовкли;
Підіймає в душі голоси,